

Școala Gimnazială „Gheorghe Banea”

Str. Florilor, nr.30

Măcin, Jud.Tulcea, cod 825300

Tel./Fax: 0240 571 004

e-mail: scoalagheorghebanea@gmail.com

MINISTERUL EDUCAȚIEI

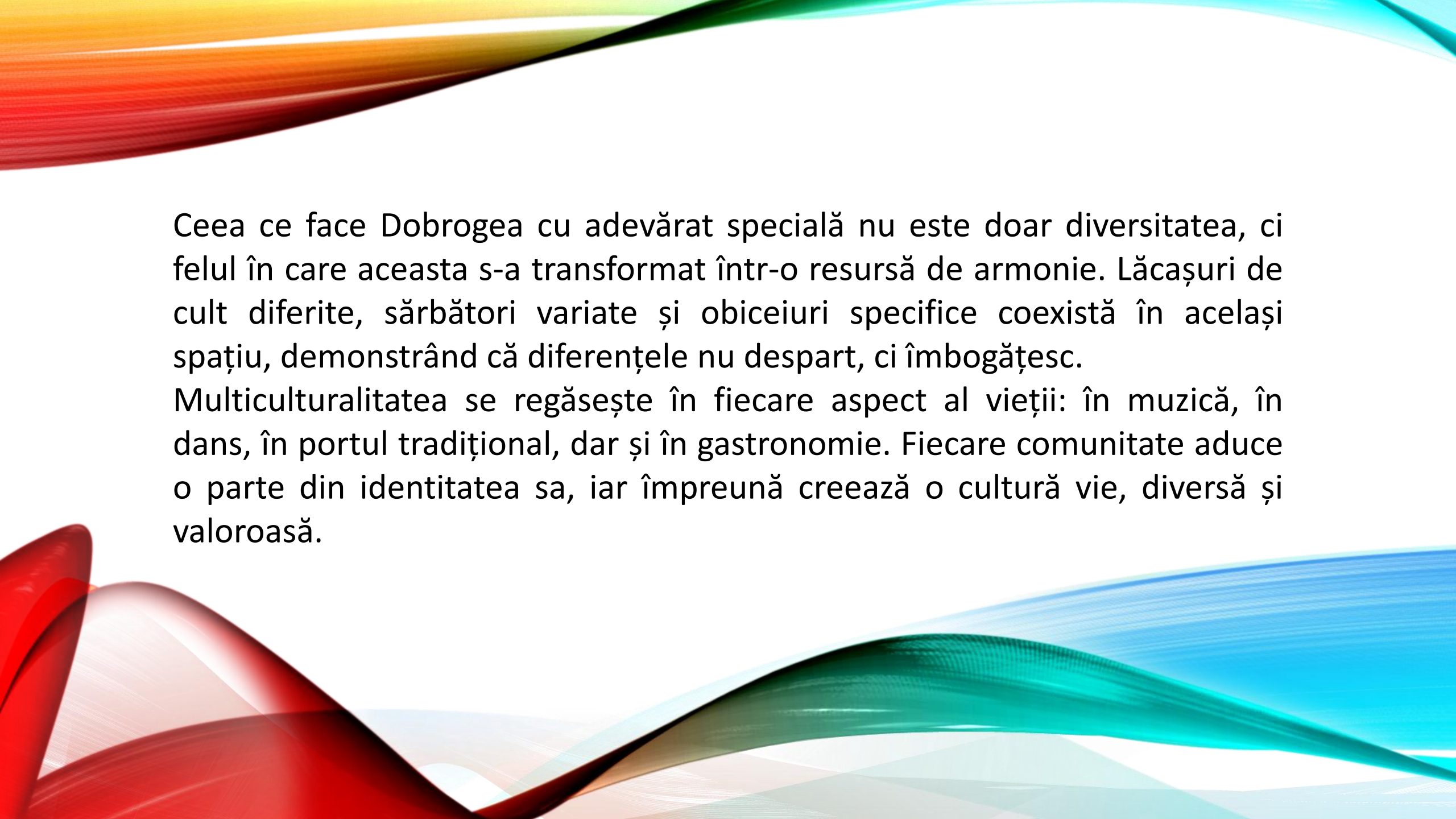
PATRIMONIUL MULTICULTURAL DOBROGEAN

23 Aprilie 2026

Astăzi vă invit să descoperim împreună frumusețea multiculturalității dobrogene, un model autentic de conviețuire bazat pe respect și înțelegere.

Dobrogea este un spațiu unic în România, unde, de-a lungul timpului, s-au întâlnit și au trăit împreună oameni de diferite etnii și religii. Aici, români, turci, tătari, lipoveni, greci, bulgari sau aromâni și-au păstrat tradițiile, limba și obiceiurile, contribuind la un adevărat mozaic cultural.

Ceea ce face Dobrogea cu adevărat specială nu este doar diversitatea, ci felul în care aceasta s-a transformat într-o resursă de armonie. Lăcașuri de cult diferite, sărbători variate și obiceiuri specifice coexistă în același spațiu, demonstrând că diferențele nu despart, ci îmbogățesc.

Multiculturalitatea se regăsește în fiecare aspect al vieții: în muzică, în dans, în portul tradițional, dar și în gastronomie. Fiecare comunitate aduce o parte din identitatea sa, iar împreună creează o cultură vie, diversă și valoroasă.

Românii – element de legătură între culturi

Românii reprezintă comunitatea majoritară din Dobrogea și au avut, de-a lungul timpului, un rol esențial în menținerea echilibrului intercultural al regiunii. Așezați la confluența unor civilizații diferite, românii dobrogeni au funcționat ca un element de legătură între comunitățile etnice și religioase, facilitând dialogul și conviețuirea pașnică. Prin modul lor de viață, prin deschidere și adaptabilitate, aceștia au contribuit la formarea unei identități dobrogene plurale, bazate pe respect și toleranță.

Tradițiile românilor din Dobrogea reflectă atât specificul național, cât și influențe locale generate de contactul cu alte culturi. Obiceiurile legate de sărbătorile religioase, de ciclul vieții sau de muncile agricole se păstrează și astăzi, fiind transmise din generație în generație. Portul popular, deși mai sobru în comparație cu alte zone ale țării, se remarcă prin simplitate și funcționalitate, adaptată condițiilor geografice ale regiunii.

**Diferiți, dar egali – un principiu al
egalității și respectului reciproc**

Turcii și tătarii – păstrători ai tradițiilor islamice în Dobrogea

Comunitățile turcă și tătară reprezintă unele dintre cele mai vechi și mai bine conturate grupuri etnice din Dobrogea, contribuind semnificativ la conturarea caracterului multicultural al regiunii. Stabilite aici încă din perioada medievală, aceste comunități și-au păstrat identitatea culturală și religioasă, integrându-se totodată armonios în peisajul etnic dobrogean.

Tradițiile islamice ocupă un loc central în viața turcilor și tătarilor din Dobrogea. Credința musulmană structurează atât viața spirituală, cât și pe cea comunitară, fiind transmisă din generație în generație prin respectarea obiceiurilor, a normelor morale și a sărbătorilor religioase. Practicarea Islamului s-a realizat într-un spirit de toleranță, specific Dobrogei, unde diferitele confesiuni au coexistat pașnic.

Un simbol important al patrimoniului religios musulman este reprezentat de moschei, dintre care se remarcă **Moscheea Carol I din Constanța**, construită la începutul secolului al XX-lea. Acest lăcaș de cult nu este doar un spațiu de rugăciune, ci și un reper cultural și arhitectural, reflectând respectul față de diversitatea religioasă a regiunii.

Lipovenii – păstrători ai tradițiilor rusești de rit vechi

Lipovenii, cunoscuți și sub denumirea de ruși de rit vechi, reprezintă o comunitate distinctă și valoroasă în peisajul multicultural al Dobrogei. Stabiliți în această regiune începând cu secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, lipovenii au reușit să-și conserve identitatea culturală și religioasă, contribuind totodată la diversitatea etnică a zonei, în special în Delta Dunării.

Credința de rit vechi constituie fundamentul vieții spirituale a comunității lipovenești. Aceasta se caracterizează prin respectarea strictă a tradițiilor religioase anterioare reformelor din Biserica Ortodoxă Rusă, manifestate prin ritualuri, sărbători și o viață spirituală profundă. Bisericile de rit vechi sunt repere importante ale identității lipovenilor și simboluri ale continuității credinței lor.

Portul popular și cântecele tradiționale reflectă bogăția culturală a acestei comunități. Costumele, adesea simple, dar expresive, sunt purtate cu mândrie la sărbători și evenimente comunitare, iar cântecele lipovenești, cu sonorități specifice, exprimă legătura profundă cu natura, cu credința și cu viața de zi cu zi.

Aromânii, cunoscuți pentru spiritul lor comercial și meșteșugăresc, au dezvoltat mici afaceri locale și au păstrat tradițiile specifice legate de port, muzică și gastronomie. Ei reprezintă un exemplu de comunitate adaptabilă, păstrându-și în același timp identitatea etnică.

Grecii – moștenirea culturală antică și spiritul comercial al Dobrogei

Prezența grecilor în Dobrogea datează din Antichitate, când coloniștii greci au întemeiat importante așezări pe țărmul Mării Negre, precum **Histria, Tomis și Callatis**. Această prezență timpurie a lăsat o amprentă durabilă asupra dezvoltării economice, culturale și urbane a regiunii, contribuind la configurarea unui spațiu deschis schimburilor comerciale și culturale.

Influențele comerciale și maritime ale grecilor au fost esențiale pentru prosperitatea Dobrogei antice. Navigația, comerțul cu mărfuri și legăturile cu alte centre ale lumii mediteraneene au favorizat dezvoltarea economică și culturală a zonei, transformând Dobrogea într-un punct de contact între Orient și Occident. Spiritul anteprenorial și deschiderea către mare au rămas trăsături definitorii ale regiunii până în prezent.

Toponimia dobrogeană păstrează numeroase urme ale influenței grecești. Numele unor localități, situri arheologice și forme de relief amintesc de originile antice ale regiunii și de continuitatea culturală grecească. Aceste denumiri constituie mărturii lingvistice ale unei prezențe care a modelat identitatea Dobrogei încă din cele mai vechi timpuri.

Bulgarii, aromânii, ucrainenii și romii – comunități cu contribuții specifice la cultura dobrogeană

Dobrogea în care mai multe comunități mai mici, dar foarte active cultural, au lăsat amprente importante, este locul asupra identității regionale. Bulgarii, aromânii, ucrainenii și romii și-au păstrat tradițiile și ocupațiile specifice, integrându-se totodată armonios în viața multiculturală a regiunii.

Bulgarii, stabiliți în special în sudul Dobrogei, au păstrat limba și obiceiurile tradiționale, participând activ la agricultură și meșteșuguri. Sărbătorile lor, cântecele și dansurile populare contribuie la bogăția folclorică locală și la transmiterea identității culturale.

Ucrainenii, prezenți mai ales în nordul Dobrogei și în zonele rurale, și-au păstrat tradițiile agricole și ocupațiile legate de creșterea animalelor și cultivarea terenurilor, contribuind la diversitatea economică și culturală a regiunii.

Romii, comunitate cu rădăcini vechi în Dobrogea, aduc o contribuție culturală valoroasă prin muzică, dans și meșteșuguri tradiționale. Ei joacă un rol important în transmiterea folclorului și a obiceiurilor care colorează viața comunităților locale.

Prin păstrarea ocupațiilor tradiționale și a obiceiurilor specifice, aceste comunități sporesc diversitatea culturală a Dobrogei. Contribuțiile lor locale — de la muzică și dans, până la meșteșuguri și gastronomie — ilustrează modul în care multiculturalitatea poate deveni o sursă de bogăție și unitate regională.

LA FINAL...

Pentru noi, ca educatori și elevi, acest exemplu este extrem de important. Dobrogea ne învață să fim deschiși, toleranți și să respectăm diversitatea. Biblioteca și școala devin astfel spații în care aceste valori sunt cultivate zi de zi.

În încheiere, să ne amintim că adevărata bogăție a Dobrogei nu stă doar în diversitatea ei, ci în felul în care inimile oamenilor au învățat să bată împreună, dincolo de diferențe. Fiecare cultură este o poveste, iar împreună ele scriu o lecție despre respect, înțelegere și umanitate. Noi bibliotecarii, să ducem mai departe această lecție, să o păstrăm vie și să o oferim, la rândul nostru, celor care vin după noi. Pentru că, acolo unde există deschidere și respect, diversitatea nu desparte... ci unește.

Vă multumesc pentru atenție !

Material realizat de bibliotecar DIMCEA CARMEN